

Kanadský Slovák

ZA BOHA, NÁROD A SLOVENSKO

The Canadian Slovak

FOR GOD, NATION AND SLOVAKIA

Volume - ročník 73. číslo 19

3. október 2015

Cena / Price: \$1.75

And so we win again.

He finished second and third several times at this year's Tour de France but did not win a single stage. At the Vuelta a Espana (Tour of Spain), he was hit by a race vehicle and forced to withdraw from the event. But he refused to succumb to such adversity and on Sunday, September 27 Slovak elite cyclist Peter Sagan won the UCI World Road Cycling Championships in Richmond, Virginia in formidable fashion.

When Sagan wins, we all win. Our self-esteem receives a boost whenever a Slovak athlete excels on the world stage; his or her victory confirms not that we are better but that we are as capable as any other nation on Earth, big or small.

With Sagan's capture of the World Championship, Slovakia will be mentioned on newscasts and in newspapers and magazines throughout the world, earning positive publicity.

Sagan himself is an exceptional representative for his country. The 25 year old from Zilina is known for his humour and wit and though not exactly shy, he is modest and often attributes his successes to the work of his teammates.

In interviews following his ascension to World Champion, Sagan referred to the unrest in Europe and elsewhere, stating that he hoped the unifying nature of sport could help build bridges. "I think it is big problem with Europe and all this stuff that is happening. I want to just say this was very big motivation for me. The problems in the world we have to change. I think that in the next years it can all be different. I think this competition and all the sport is very nice for the people. And we are motivation for the people."

One does not have to be a sports fan to enjoy Sagan's amazing victory. When Sagan wins, we all benefit, we all win.

Congratulations Peter, and Thank You!!!

**75th Anniversary for
Canadian Slovak League
Branch 23 of Welland**

page 8

A tak sme zasa vyhrali

Ak máme dôvod, pochváľme sa. Nech svet vidí, že aj my niečo dokážeme.

V nedeľu 27. septembra 2015 dosiahol slovenský cyklista, 25-ročný Žilinčan Peter Sagan svetový úspech v americkom Richmonde a stal sa majstrom sveta v cestnej cyklistike.

Nemusíme byť zvlášť veľkí športovní fanúšikovia, ale je to dobrý pocit vidieť a počuť, že svetové médiá s obdivom vyslovujú jeho meno. A navyše nezabudli spomenúť aj jeho krajinu. Neklopme preto skromne oči, veď iste nám dobre padne, ak pochvala vynesie na výslnie aj nás a celé Slovensko.

Môžeme si teda spoločne povedať: "A tak sme zasa vyhrali". Lebo

Peter Sagan vybojoval zlatú medailu aj pre nás. Pre vás a tiež aj pre mňa. Pravdepodobne tento špecifický pocit je ešte viac umocnený u tých, ktorí žijeme mimo Slovenska.

Saganovo meno v deň jeho víťazstva rezonovalo pravdepodobne na všetkých významnejších rozhlasových a televíznych staniciach vo svete.

Či je niekto nadšencom cyklistiky, nie je dôležité. Hlavná vec je, že Sagan je novým majstrom sveta a jeho triumf si vychutnávame spolu s ním. Pretože každý podobný úspech je stonásobne lepšou propagáciou Slovenska ako prejavy politikov, ktoré jedna športová medaila dokáže vrchovato prerásť.

Keby hoci iba na chvíľu meno Petra Sagana prekrylo správy o teroristoch, vojnách či vraždách,

keby zatienilo bolesti sveta a výkriky beznádeje, aj tak by splnilo ľudské poslanie a nám spolu s ním by malo priniesť pocit zadosťučinenia. Lebo jeho výhra, jeho nový titul je lúčom svetla v tmavom tuneli dnešného sveta. Toho, ktorý každú radostnú správu prijíma ako náplasť na boľavú ranu. My, vy, ja - sme zasa vyhrali. Tentoraz v cyklistike. A zajtra, keď to nenápadne medzi rečou pripomenieme susedovi, nezabudneme doložiť, že ten Peter Sagan je od nás - z krajiny, odkiaľ sme, pochopiteľne, aj my...

Gratulujeme Peter! A ďakujeme!

Kanadský Slováč

The Canadian Slovak

Visit our website at

Navštívte našu internetovú stránku na www.kanadskyslovak.ca

Published every bi-weekly Saturday (24 times a year)
Vychádza každú dvojtýždňovú sobotu (24-krát do roka)

The newspaper is published with the financial support through grants from the Office for Slovaks Living Abroad (www.uszz.sk) in the Slovak Republic and from the Canada Periodical Fund – Aid to Publishers from the Department of Canadian Heritage.

Tieto noviny vychádzajú

S finančnou podporou

Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí

(www.uszz.sk) na Slovensku a z Kanadského fondu pre periodiká - podpora vydavateľom z ministerstva Kanadského dedičstva.

www.uszz.sk

- Informácia a žiadosť o osvedčenie Slováka žijúceho v zahraničí
- Adresár krajských spolkov
- Dotácie

Office for Slovaks Living Abroad

- Information and application for certificate issued to a Slovak living abroad
- Directory of expatriate associations
- Grants

Subscription rates in Canada \$75, United States \$100 and other countries \$140. Please mail your cheque to the editorial office.

Predplatné pre Kanadu \$75, do Spojených štátov \$100 a do ostatných krajín \$140. Šeky na predplatné posielajte na adresu redakcie.

Editorial Office - Adresa redakcie

259 Traders Blvd. East, Unit 6
Mississauga, ON, L4Z 2E5
Telephone – Telefón 905-507-8004

Julius Behul

Editor-in-Chief
Šéfredaktor

editor@kanadskyslovak.ca

Daniel Sulan

Chairperson, Business Committee
predseda Hospodárskeho výboru
dsulan@ksliga.ca

Stanislav J. Kirschbaum

Chairperson, Editorial Committee
predseda Redakčného výboru
stankosk@glendon.yorku.ca

The Editorial Staff reserves the right to edit, shorten, correct, or not publish contributions of stories or photographs. Unsigned articles will NOT be published. Articles and photographs sent by regular mail will not be returned.

Redakcia si vyhradzuje právo prispievky skrátiť, redakčne upraviť, alebo aj neuverejniť. Nepodpísané prispievky neuverejňujeme. Rukopisy a fotografie poslané poštou nevraciamy.

Canadian Slovak League

Kanadská slovenská liga

Head Office - Hlavný úrad
259 Traders Blvd. East, Unit 6
Mississauga, ON, L4Z 2E5

Mary Ann Doucette

President/predseda
madoucette@ksliga.ca

Slovak Museum's AGM

The Slovak Canadian Heritage Museum will be holding its Annual General Meeting Saturday, **October 24th 2015.**

We invite all supporters of the museum and the Slovak community at large to attend. The meeting will commence at 11 am and will be held at the Sts. Cyril and Methodius Slovak Church, in Fr. Danco's Room, 5255 Thornwood Dr., Mississauga, ON.

Any questions can be directed to Alena Melas or 289-553-1762 slovakmuseum@gmail.com

PAINTERS WITH EXPERIENCE

NEEDED FOR INTERIOR SUBDIVISION WORK .
TOOLS, CAR & SIN REQUIRED
CALL 905-814-8629
MON-FRI 7AM-5PM.

Ďalšia etapa Slovenskej školy v Toronte - Mississaugae

Aj v tomto roku pokračuje vyučovanie slovenčiny v Elementary School Blessed Teresa of Calcutta v Mississaugae. Výučba je každú sobotu od 9.00 hod. do 11.30 hod. a je určená pre deti elementary school od JK.

Kvôli bližším informáciám ohľadom výučby alebo **dobrovoľníckej výpomoci** v triede volajte, prosím, na číslo 647 834 8020.

Daniela

www.kanadsky.slovak.ca

KTO A KDE

Sts. Cyril and Methodius Parish
5255 Thornwood Dr., Mississauga, ON
L4Z 3J3 905-712-1200 Fax: 905-712-0974
e-mail: office@slovakparish.ca
web site: www.slovakparish.ca

Slovenský evanjelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8 Ont. Tel.: (416) 658-9793

Gréckokatolícky katedrálny chrám Narodenia Presvätej Bohorodičky
257 Shaw Street Toronto, Ontario, M6J 2W7
tel.: 416-531-4836 cell.: 416-738-6880
(Rev. Marek Novický)
email: rev.marek@yahoo.ca
web site: www.slovakeparchy.ca

Assumption Slovak Catholic Byzantine Church
1406 Barton St. East, Hamilton, Ont., L8H 2W5
Tel. 905 544-9166, www.church.assumptionslovakhall.ca

Rímsko-katolícky kostol sv. Cyrila a Metoda,
1532 Alexeis Rd. Windsor, Ontario, N8Y 4P2,
tel: (519) 945-7063, Fax: (519) 945-0866

Slovenské evanjelické služby Božie v kostole Sv. Lukáša,
3200 Bayview Avenue, Toronto, M2M 3R7.
Rev. Dusan Toth, D.D. Tel.: 416-2218900,
e-mail cosloffice@sympatico.ca

St. Michael's Slovak Byzantine Catholic Church
2120 Byng Rd. (Walker/Tecumseh) Windsor Ontario N8W 3E2
Phone/Fax: (519) 258-4829

Rímsko-katolícky kostol sv. Cyrila a Metoda
204 Park St. North Hamilton, Ont.
(905) 529-6674 www.slovakchurch.com

Cathedral Mission of the Transfiguration
15 Church Lane Thornhill, ON L3T 2G4 - 905-477-4867
Divine Liturgy 8:45 am Sunday

The Eparchy of SS. Cyril and Methodius of Slovaks of the Byzantine Rite in Canada
223 Carlton Road
Unionville, Ontario, Canada L3R 3M2
Tel.: 905-477-4867
Fax: 905-479-9629
Eparchial bishop: Most. Rev. John S. Pazak C.Ss.R.

Rímsko-katolícky kostol sv. Cyrila a Metoda
7187 2nd Ave. Montreal, QC H2A 3G8
(514) 721-1551

Catholic Church Protection of the Mother of God 464
Ritson Rd.S. Oshawa, Ont. L1H 5J9
Tel: 905-245-0629 Fr. Stephen Williams Adm.
email: holy.protection.by@gmail.com

Slovenské veľvyslanectvo Slovak Embassy
50 Rideau Terrace, Ottawa, Ont. K1M 2A1
Tel.: (613) 749 4442 www.ottawa.mfa.sk

Honorary Consulate of the Slovak Republic
Montreal 22, Place de la Madeleine
Dollard des Ormeaux Quebec, H9B 1W3
T: 514 585 2496 F: 514 421 1583
E: Slovex@slovex.com
Honorary Consul Mr. Dezider Michaletz

Honorary Consulate of the Slovak Republic
649 Brooker Ridge
Newmarket, Ontario
L3X 1V7 Canada
Tel.: 647 290 - 9304
Fax: (905) 898 - 0166
Honorary Consul General Mr. Michael Martinecek
E-mail: slovakconsulateto@gmail.com

Honorary Consulate of the Slovak Republic
424 Varsity Estates Place NW
Calgary, Alberta T3B3B9
Tel: 587-333-6831
Fax: 206-424-0205
email: richard@wolffi.com
Honorary Consul: Mr. Richard Wolffi

Centrum kultúry a dedičstva kanadských Slovákov
12 Birch Ave. Toronto, Ont.
(416) 939 3111 <http://www.slovak.com>

Slovenská Kanadská Národná Rada
Slovak Canadian National Council
135 West Beaver Creek
P.O. Box 1008, Richmond Hill, ON,
Canada L4B 4R9 tel. (905)771 - 9748
snec@rogers.com

Slovak Canadian Heritage Museum
Múzeum Slovenského Kanadského kultúrneho dedičstva
5255 Thornwood Dr., Mississauga, ON L4Z 3J3
416-721-7652 slovakmuseum@gmail.com

Torontské slovenské divadlo
www.torontskeslovenskedivadlo.com
divadlo@torontskeslovenskedivadlo.com

Východna Slovak Dancers Toronto
Mario Hrapko 416 845 5836
Dusan Dorich 416 806 4420

Slovak Domovina Dancers, Windsor, Ont.
Irene Timko Director, 519-969-2899
e-mail: timko.irene@gmail.com

Na vojnovom cintoríne v Cernine je pochovaných 326 neznámych vojakov

Cernina 26. septembra (TASR) – Tragické obdobie prvej svetovej vojny dnes v obci Cernina, okres Svidník, pripomína areál vojnového cintorína, kde ležia pozostatky padlých vojakov viacerých národností. Desaťročia chátrajúcu plochu sa obec rozhodla upraviť a vytvoriť tak dôstojné miesto posledného odpočinku mužom, ktorí zahynuli ďaleko od svojich domov.

Pred rokmi tu bola zarastená plocha s miestami, kde sa dali identifikovať hroby. Okolie cintorína raz alebo dvakrát za rok upravili dobrovoľní hasiči. Obec zohnala peniaze a vzniklo toto pietne miesto.

"Každý, kto k nám príde musí vedieť, že si vieme uctiť vojakov, na ktorých doma márne čakali, lebo zahynuli v

cudzej zemi. Aj my sme takto strácali našich starých otcov. I keď nepoznáme pozostalých, dávame takto odkaz, že sa vieme postarať o miesto posledného odpočinku ich príbuzných," vysvetlila zámer starostka obce Helena Madzinová.

Prudké boje medzi vojskami dvoch monarchií sa strhli začiatkom 1. svetovej vojny aj v Karpatoch na území dnešného severovýchodného Slovenska. Medzi tunajšími ľuďmi sa stále rozpráva, že ich starí rodičia v noci počuli ston a plač zranených vojakov, ktoré sa ozývali z okolitých kopcov.

Ide prevažne o príslušníkov tarnopolského Pešieho pluku 15, rakúsko-uhorskej armády. Medzi pochovanými sú

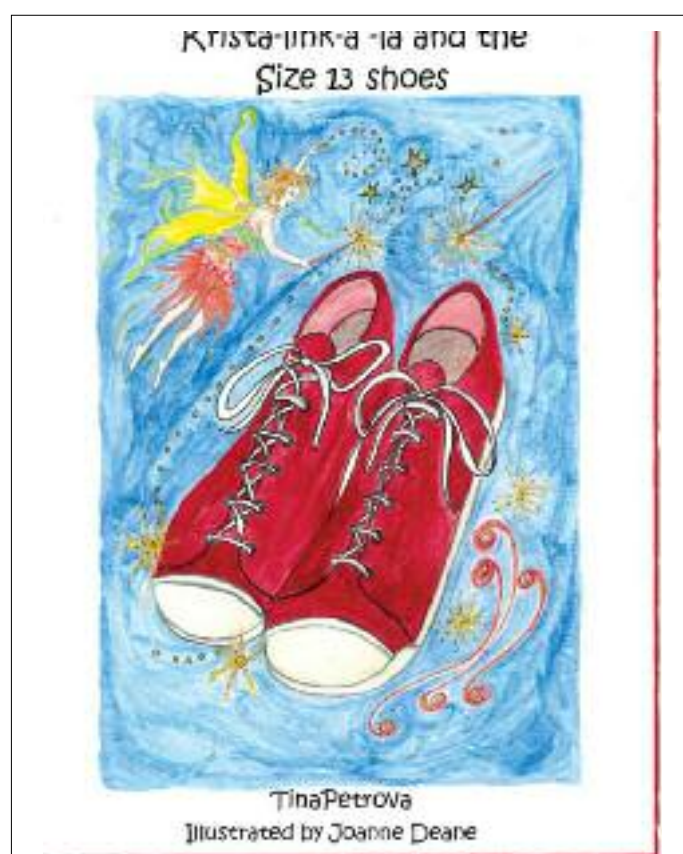
uložené aj ostatky vojakov armády cárskeho Ruska.

Madzinová doplnila, že vojnové hroby sú ešte aj na samotnej hore, kde možno v

teréne rozoznať aj línie zákopov, ktoré tu kedysi kopali vojaci.

Nachádza sa tu dovedna 70 malých žulových krížov a

jeden centrálny. Každý rok na Dušičky sa tu koná pietna spomienka na neznámych padlých vojakov.

EMBASSY OF THE SLOVAK REPUBLIC

Cordially invites your children (and you) to the reading of a book

Křista-link-a-la and the Size 13 Shoes

by
TINA PETROVA

The reading followed by sweet refreshment for our young guests will take place on October 18th, 2015 (Sunday), at 02:00 PM at the Embassy of the Slovak Republic, 50 Rideau Terrace, Ottawa, Ontario K1M 2A1.

RSVP by October 15th, 2015 at
emb.ottawa@mzv.sk or
613-749-4442 ext. 135

TINA PETROVA / Award-winning actor, director, film maker and writer with roots in Slovakia / Křista-link-a-la and the Size 13 Shoes is a re-telling of the classic Cinderella tale / Reviews: "Charming story", "Story for all ages", "A humorous story with great imagination".

U Jezuitov v Košiciach slávnostne vysvätili krížovú cestu.

Na sviatok "Povýšenia svätého kríža" sa v jezuitskom kostole Najsvätejšieho Srdca Ježišovho v Košiciach za účasti miestneho pána dekana Františka Šandora, rehoľníkov a kňazov, uskutočnila slávnostná sv. omša. Na tejto sv. omši bola posvätená nová krížová cesta umiestnená v tomto kostole. Hlavným celebrantom a

kazateľom bol rektor Kolégia Najsvätejšieho Spasiteľa v Bratislave a bývalý provinciál spoločnosti Ježišovej na Slovensku P. Jozef Kyselica S.J.

Nová krížová cesta, ktorú zhotovoval P. Juraj Dufka S.J. v Košiciach celé tri roky je z bukového dreva.

Foto- Zhotoviteľ krížovej cesty páter Juraj Dufka / prvý zprava / s hlavným celebrantom slávnostnej omše - s rektorom Kolégia Najsvätejšieho Spasiteľa v Bratislave doc. Jozefom Kyselicom S.J. pred svojim unikátnym dielom.

Košice 18.9.2015

František Mrva

Na Slovensku pracuje 23-tisíc cudzincov, najviac je Rumunov

Ku koncu augusta tohto roka pracovalo na Slovensku takmer 23 tis. cudzincov. Vyplýva to z údajov, ktoré zverejnilo Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Najpočetnejšie zastúpenie na

slovenskom pracovnom trhu podľa informácie SITA majú občania Rumunska. Tých ku koncu augusta 2015 na Slovensku pracovalo takmer 5,6 tisíca.

Na druhej priečke sú občania Poľska, ktorých 3,1 tis. prišlo za prácou na Slovensko. Nasleduje Česká republika, ktorá zaznamenala koncom augusta takmer 3 tisíc svojich občanov pracujúcich na Slovensku a na štvrtom mieste sa nachádza Maďarsko s 2,5 tis. občanmi pracujúcimi na Slovensku.

Každý tretí cudzinec na Slovensku pracoval ku koncu

minulého mesiaca v Bratislave. V piatich okresoch hlavného mesta Slovenska bolo totiž zamestnaných vyše 7,6 tis. cudzincov. Nasleduje okres Trnava, ktorý koncom augusta zaevidoval takmer 1,2 tis. zamestnaných cudzincov.

Úrad práce v Čadci vykázal vyše 1 tis. pracujúcich občanov pochádzajúcich z iných krajín. Naopak, len piati cudzí štátni príslušníci koncom augusta 2015 pracovali v okrese Gelnica a siedmi cudzinci si zarábali v okrese Sabinov.

Slovenský masochizmus

Ak sa pozrieme do hĺbky dejín nášho, zbadáme, že v minulosti slovenský národ bojoval proti ponižovaniu a predkladal svetu iba to najlepšie, čo vtedajšie Slovensko či jeho územie malo. Aj preto ťažko povedať, prečo si teraz Slovensko stále sype smetie na hlavu, a to pred svetom i pred sebou samým. Psychológ by to nazval akým-si masochizmom, hoci tento výraz sa viac spája so sexuálnou úchylkou. Ide o aspekt, keď niekomu robí dobre, ak je zhadzovaný, ponižovaný a trestaný. Je Slovensko také? Chce sa dobrovoľne a v podstate už zo zvyku nechať ponižovať, ba čo je ešte horšie, samo sa ponižovať? Alebo to takto nevidí či nevníma?

No ak sa niekto, kto žije istú dobu za jeho hranicami, pozrie doširoka otvorenými očami na jeho sebaaprezentáciu prostredníctvom filmovej alebo dokumentárnej produkcie, musí ho z nej striasť ako zo zlého sna, ktorý sa však odohráva za plného bdenia.

Pohľad zo zahraničia

V tomto období beží vo svete niekoľko filmových festivalov. Štáty sa na nich predstavujú svojou tvorbou, aby sa ukázali či pochválili a vyslali ostatným krajinám o sebe akési posolstvo.

Pred niekoľkými rokmi sa na festivaloch premietal film o slovenských robotníkoch žijúcich v Ostrave. V celovečernom filme prevládali vulgarizmy najhrubšieho zrna, odrážal sa v nich život v špíne a spečatňovalo ho primitívne správanie spodiny spoločnosti.

Keď sme z Kanady vyslovili kritický názor na tento film, odpoveďou zo Slovenska bolo, že je to moderná

avantgarda ukazujúca život taký, aký dnes je...

Neprináleží nám vyjadrovať sa k hereckým výkonom v spomínaných filmoch. To treba prenechať odborníkom. Iste sú aj kvalitné, veď na Slovensku nebola a nie je núdza o vynikajúcich profesionálnych hercov. Otázny je však námet a spracovanie filmov. Pre mnohých, hlavne žijúcich za hranicou krajiny, je zarážajúci ich prevažne dramatický, mnohokrát až depresívny námet, ktorým Slovensko, či chce alebo nie, predstaví svoju tvár. Kanadská televízia už niekoľkokrát uviedla dokumentárno-zábavné filmy o Európe. Dva z nich prezentovali riekou Dunaj a krajinu, cez ktoré preteká, a to od prameňa až do jeho ústia do mora. Jednotlivé mestá pritom predstavili turistom to, čo prestaviť chceli a na čo sú hrdé. V jednom z nich je pravdaže aj sprievodca Bratislavou. Záber na hrad, pozlátané detaily oplotenia prezidentského paláca či kaviarnička plná hostí sú očarujúce. Prečo by sa však sprievodca zastavil pred hlavnou vlakovou stanicou, v pozadí ktorej sa javí obraz akýchsi stánkov pripomínajúcich blší trh? Prečo si kameraman nevšimol, že na zemi posedávajú dvaja podgurážení muži, ktorí v hlasnej a zrozumiteľnej konverzácii nadávajú? A prečo nevidel na zemi rozhádzané noviny a odpadky? Nevidel snáď obraz hanby, ktorý automaticky vrhne tieň na malé Slovensko? Filmové zábery z Viedne alebo Budapešti boli stopercentným opakom. Predstavovali ich v tých najkrajších farbách. A pritom určite sú v nich aj také miesta, ktoré nie sú lákadlom pre návštevníkov.

Čím žijú doma

A ako to vyzerá priamo na Slovensku? Čím je kŕmený slovenský televízny divák, ktorý po celodennej práci očakáva relax a povznesenú náladu? Čím žije väčšina Slovákov, ktorí trávia večery v spoločnosti televízie? Ak sa pozrieme na pôvodnú domácu tvorbu filmov alebo seriálov, námet je viacmenej rovnako dramatický a bezútešný. Alkohol, komplikované vzťahy, týrané ženy a k tomu krik a zvady. Žeby to malo byť to pravé orechové, čo ľudí pozitívne naladí? Poviete si možno, že je to odraz reality, na ktorú treba poukázať. Je to však iba jedna strana mince. Je totiž dobré poukázať na problémy spoločnosti, ale nie bez hľadania východiska, bez nadhľadu a vyváženosti, pretože výsledkom je deprimovaný divák, ktorý buď zhasne televízor alebo si zvykne na negatívne vnímanie sveta a ďalej pokračuje vo vyhľadávaní bulvárnych správ a programov plných tragédií. Čo je na konci tohto reťazca, na to si už musí odpovedať každý sám.

Zabudnutá história

Ak hovoríme o kultúre a o tom, ako zasahuje do nášho života, mali by sme sa pozastaviť aj pri tom, ako si na Slovensku vieme vážiť svoju históriu. Veď ju máme bohatú na pamiatky i osobnosti. A nielen tú novodobú. Kto vie, ako žili na našom území Kelti či Rimania, kde a ako sú zachované stopy po národných buditeľoch? Niečo sa určite nájde, ale nie je to minimalistické a roztrúsené ako omrvinky na miestach, o ktorých vie iba málokto? Alebo ide o pozostatky minulosti,

ktoré zarástli burinou podobne ako rodný dom Jána Bottu, ktorý spomíname na strane 4-5 v týchto novinách. A pritom by stačilo len málo. Nájst' vzťah k svojej minulosti a chcieť. Pretože výhovorky o tom, že na podobné veci nie sú peniaze, neobstoja. Vždy sa nájde niekto, kto podporí dobrý úmysel. Ak by napríklad predstavil projekt obnovy miesta, kde sa narodil jeden z našich najvýznamnejších básnikov s tým, že by to mohlo byť miesto výletov pre žiakov s interaktívnou výučbou, určite by sa našiel aj spôsob, ako túto myšlienku zrealizovať. A to je len jedna lastovička, ktorá leto nerobí. No dáva nádej, že prídu slnečné dni.

Zostáva už iba otázka, či sa Slovensko chce v tvorivej činnosti a jej prezentácii iným ďalej samo bičovať alebo dokáže sebavedomo vystúpiť z tohto kruhu ponižovania a ukázať aj svoju pozitívnu tvár.

Ján Uher

Ján Botto: Zememerač, ktorý precítil Jánošíka

Najznámejší sa stal dielami Smrť Jánošíkova a Žltá ľalia a už za života ho považovali za veľmi dobrého autora. Hoci je jeho tvorba známa a niektoré diela ostávajú v školách "povinnou jazdou", o živote Jána Bottu vo všeobecnosti až tak veľa nevieme. Pritom s ďalším štúrovským básnikom Andrejom Sládkovičom ho spája rovnaká tragická náhoda.

Keď mali 13 rokov, obaja prišli o mamu. Ktovie, či práve to spôsobilo Bottovu záumčivosť a skromnosť. Neskôr sa zúčastnil na pohrebe Sládkoviča aj na sadení lipy pri jeho hrobe. Vtedy ešte netušil, že ho čaká už len deväť rokov života. Na rozdiel od Sládkoviča sa Botto stotožnil so Štúrovým postojom k „službe národu“ a nikdy sa neoženil. Ktovie, možno to spôsobilo iba to, že jednoducho nikdy nenašiel svoj Marínu.

Nohydranie v krpcoch Jánošíka

Básnik Ján Botto sa stal najvýraznejším predstaviteľom slovenského literárneho romantizmu, autorom balád a povestí inšpirovaných ľudovou poéziou.

Jeho prvá škola bola evanjelická ľudová škola v Nižnom Skálniku. Kým na gazdovstve hospodáril jeho o jedenásť rokov starší brat Michal, on sa rozhodol pre ďalšie štúdium na latinskom gymnáziu v Ožďanoch, neskôr v rokoch 1843 až 1847 študoval na lýceu v Levoči, kde sa aktívne

Ján Botto

Narodil sa 27. januára 1829 vo Vyšnom Skálniku v roľníckej rodine. Zomrel náhle 28. apríla 1881 v Banskej Bystrici, tam ho aj pochovali.

zapojil do činnosti študentských spolkov. Pobyť v Levoči, kde býval u spolužiaka Štefana Mandelika, mal rozhodujúci význam pre jeho národné uvedomenie a rozvoj básnického

Rodný dom Jána Bottu...

nadania. Ako 16-ročný sa vzdal pitia a fajčenia. Po skončení lýcea sa Botto rozhodol pre vtedy netypické zamestnanie, inžinier zememerač. S nadhľadom neskôr svoje povolanie nazval „nohydranie“.

Spolužiaci s Dobšinským

Botto túži po zamestnaní pri správe baní, lesov a majetku v Banskej Štiavnici, no ostáva len pri snoch. Tu

býva a napokon stretáva svojho dávneho kamaráta a spolužiaka z Levoče Pavla Dobšinského. Ten je v tom čase profesorom na štiavnickom lýceu, po dvoch školských rokoch však odchádza na chudobnú faru. Botto preto 10. júla 1861 posielal už hotovú Smrť Jánošíkova Jozefovi Viktorínovi do druhého ročníka almanachu Lipa, kde v roku 1862 táto báseň po prvý raz vyšla.

Ukončenie na ďalšej strane.

Šťastný sa má ospravedlniť Golonkovi za "eštebáka", rozhodol súd

Spor dvoch slovenských hokejových legiend, ktorý sa dostal až pred súd, vyznel pre Jozefa Golonku. Peter Šťastný (59) sa musí ospravedlniť 77-ročnému Golonkovi za to, že ho nazval "súduhom, komunistom a eštebákom".

Tento socialistický slovník mal Šťastný použiť voči Golonkovi ešte v roku 2013. Dotknutý Golonka stratil trpezlivosť a rozhodol sa svoje meno očistiť právnou cestou. Po roku a pol mu dal prvostupňový súd za pravdu a rozhodol, že Peter Šťastný je povinný písomne sa mu ospravedlniť. Rozsudok zatiaľ nenadobudol právoplatnosť. Informuje o tom týždenník Plus 7 Dní.

Golonka je podľa vlastných slov pyšný na to, že československé hokejové mužstvo po udalostiach v roku 1968 nepodaló „Rusákom“ na svetovom šampionáte ruku, ale aj na to, že si prelepoval komunistickú hviezdu na drese izolepou. Šťastného preto zažaloval. Nežiadal majetkovú náhradu, iba ospravedlnenie. Na súde predložil lustračný list z Ústavu pamäti národa. Podľa neho nielenže nebol členom Štátnej bezpečnosti, ale ani Komunistickej strany Československa. Napriek tomu bol v archívoch ÚPN vedený, ale na opačnej strane barikády – ako „preverovaná osoba“.

Podľa informácií Plus 7 Dní Peter Šťastný na súde vypovedal, že v hokejovom dokumente vo vysielaní RTVS prezentoval svoj názor na Golonku. Nakoniec mu tento argument nepomohol a súd na verejnom pojednávaní rozhodol v Golonkov prospech. Vyhlásenie rozsudku si však ani jeden z aktérov osobne nevypočul.

"Bol som mimo Bratislavy, zastupovala ma právna zástupkyňa. Ešte som nevidel, čo je napísané v rozsudku. Pokiaľ to nie je právoplatné, nebudem sa vyjadrovať," uviedol Jozef Golonka pre Plus 7 Dní.

Peter Šťastný reagoval podobne opatrne: "Neboli mi ešte doručené veci, takže sa k tomu neviem vyjadriť. Ak to je tak, ako vy uvádzate, celkom určite sa odvolám." Momentálne totiž plynie tridsaťdňová lehota, počas ktorej súd doručí písomne vypracovaný rozsudok obom stranám. Potom bude mať v zámorí žijúci Šťastný pätnásť dní na to, aby sa odvolal.

Slovenská škola v Calgary

V Calgary je mnoho mladých slovenských rodín ktorých deti sa doteraz nemali kde a ako učiť po slovensky. Odteraz už taký problém nebudú mať. Po prvý krát v histórii sa v Calgary otvorila Slovenská škola, kde sa deti môžu každú sobotu dve hodiny učiť po slovensky čítať, písať, počítať a hrať so svojimi rovesníkmi. Tento projekt je iniciatívou Dr. Evy Hadzimovej, ktorej deti sice hovoria plynne po slovensky, ale pri návštevách na Slovensku boli v rozpakoch, pretože nevedeli čítať a písať.

Otvorenie a registrácia školy si vyžiadali veľa tvrdej práce a vybavovania, ale do 12. septembra sa všetko podarilo a škola sa mohla otvoriť. Organizátori ďakujú za veľkú podporu od Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Ottawe. Pán veľvyslanec J.E. Andrej Droba osobne prišiel na otvorenie a v batožine doviezol 120 kg učebníc, kníh a školských pomôcok. Škole veľmi pomohla aj Matica slovenská poslaním základných učebníc, včítane šlabikárov a iných potrebných učebných pomôcok. Pani

učiteľky Marianna Slatkovská and Blanka Smekalová mohli privítať prvých 12 študentov, najmladší má 4 a pol roka a najstarší 30. Deti netrpezlivo očakávali otvorenie ktoré sa konalo vo veľkom štýle a po prestrihnutí pásky mohli všetci zaželať škole veľký úspech pri detskom šam-

panskom a dobrých zákusoch. Honorárny konzul SR v Calgary, Richard Wolfli, tiež ocenil túto prepotrebnú iniciatívu a sľúbil plnú podporu.

Deti sa dali do práce, najprv si na biele tričká namaľovali svoje predstavy o školskej uniforme, pretože každá solídna škola ju musí mať. A potom sa študenti posadali do kruhu a učili sa prvé slovenské slová a výrazy pri vzájomnom predstavovaní sa. Slováci spolupracovali na projekte aj s českou komunitou aby sa zefektívnili náklady na triedu a vybavenie. České deti majú svoju školu od 9. do 10:30 hod.

Slovenská škola je v sobotu od 10:50 hod. do 12:30 hod. blízko centra Calgary, v budove Ukrainian Youth Association na 405 - 9 Ave NE.

Všetky podrobnosti a informácie nájdete na internetovej stránke www.skschool.ca Prihláste aj Vaše deti alebo vnúčatá, budú chodiť do vynikajúcej školy kde sa nielen veľa naučia ale aj príjemne zabavia a spoznajú.

Text a fotografie: Paľo Čarnogurský

Miroslav Lajčák uviedol Jána Varša do funkcie predsedu Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí

Miroslav Lajčák, podpredseda vlády SR a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, uviedol v utorok 22. septembra na pôde Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚSZZ) v Bratislave do funkcie nového predsedu ÚSZZ Jána Varša. JUDr. Ján Varšo, CSc., ktorý v ostatnom čase od roku 2011 do augusta 2015 pôsobil vo funkcii veľvyslanca SR v Srbskej republike v Belehrade, vystrieda vo vedení úradu 1. októbra doterajšieho predsedu Igora Furdíka.

„Rád by som ocenil prácu Igora Furdíka, ktorý počas svojho vedenia tento úrad stabilizoval a sprofesionalizoval,“ povedal na adresu odchádzajúceho predsedu úradu minister Miroslav Lajčák. Zároveň okrem iných kľúčových aktivít ÚSZZ pod vedením Igora Furdíka ocenil a akcentoval najmä jeho vklad pri zavedení nových programov na prezentáciu krajanov na Slovensku, jeho systematickú podporu pre krajské aktivity v krajinách pôsobenia zahraničných Slovákov a spoluprácu na medzinárodných výmenných programoch.

V súvislosti s uvedením Jána Varša do

funkcie Miroslav Lajčák o. i. povedal: „Od nového predsedu očakávam – ja, ale aj naša krajská komunita – pokračovanie v nastolenom trende vzťahu s krajanmi s vysokým stupňom dôvery a profesionality.“ Podľa slov šéfa slovenskej diplomacie pred novým predsedom ÚSZZ stojí náročná úloha dokončiť Koncepciu štátnej politiky vo vzťahu k zahraničným Slovákom na roky 2016 -2020 a s rovnakou kvalitou sa zhostiť prípravy

novelizácie Zákona o Slovákoch žijúcich v zahraničí.

Nový predseda Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí Ján Varšo je dlhoročný kariérny diplomat, ktorý pôsobil na vyslaniach v Bruseli, New Yorku, Nikózii a naposledy v Belehrade, pričom v rámci svojej diplomatickej činnosti prichádzal nepretržite do styku aj s krajskými komunitami v mieste vyslania.

Ján Botto...

Ukončenie

Agitoval a zbieral na Maticu slovenskú, založenú 4. augusta 1863. S príspevkom dvesto zlatých sa stal zakladateľom a patrónom prvého slovenského gymnázia v Revúcej. Na konci roku 1868 dostáva Botto od komorového panstva v Banskej Bystrici rozsiahle práce na Horehroní. Rok pred smrťou zozbieral všetky svoje diela do Spevov, kde predstavuje „novú“, ale vlastne iba pozmenenú Smrť Jánošíkovu.

Malá dedina žije veľkým rodákom

Vyšný Skálnik, kde sa Ján Botto narodil, patrí medzi malé obce v Gemeri. No takmer všetkých 150 obyvateľov, ktorí tu žijú, vie, že slávny štúrovský básnik pochádza práve odtiaľ. Ak by ste sa tu však s niekým chceli dať do reči, máte menší problém. Niežeby tunajší ľudia neboli ochotní, ale život a čas akoby tu zastali. Prítom sa tu miešajú nové moderné domy so staršími a nájdu sa aj také, ktoré si pamätajú i predminulé storočie. Vráťane Bottovho rodného domu.

V sále kultúrneho domu je už pripravená aj Bottova drevená busta. Podľa Labanca je to najmenej, čo môžu pre svojho slávneho rodáka urobiť. „Chystáme projekt rekonštrukcie budovy obecného úradu. Jeho súčasťou je renovácia pamätnej izby,

kam by sme radi umiestnili i dobový nábytok či iné predmety. Určite by tak bola prítazlivejšia,“ prezradil starosta ďalšie plány.

Menšou záhadou je, kam sa podela Bottova rodina. V dome teraz býva starší pán, ktorý už veľmi s okolím nekomunikuje. V roku 1959 mu ho predala rodina Kvasovcov, ktorí tam dovtedy žili a odišli do dediny Vrbovce. Podľa najstarších obyvateľov Vyšného Skálnika by zrejme Kvasovci mali byť potomkami Bottovcov, no nik za to nedá ruku do ohňa. Okrem tajomného Maginhradu tak v obci ožila ďalšia záhada.

(krátené)
Boris Macko,
PRAVDA

SAGAN

"Sagan zlomil prekliatie a odmenou mu je najkrajší dres."

Peter Sagan: Som veľmi šťastný

Dvadsaťpäťročný cyklista sa presadil odvážnym únikom asi 2,5 km pred cieľom. Pre rodnú krajinu vybojoval

historické zlato v najvyššej kategórii. Richmond 27. septembra (TASR) - Slovák Peter Sagan dosiahol obrovský úspech, keď sa v nedeľu stal novým majstrom sveta v cestnej cyklistike - pretekoch s hromadným štartom mužov elite. Sagan tak dosiahol jeden z najväčších úspechov vo svojej kariére a celú

budúcu sezónu smie nosiť dúhový dres pre majstra sveta.

Sagan sa držal v prednej desiatke a strážil si miesto na špurt.

Po piatich okruhoch v uliciach Richmondu sa strata hlavného balíka sevrkla na necelé štyri minúty. Pelotón si situáciu kontroloval a po sto odjazdených kilometroch trochu zvýšil

tempo. Náskok lídrov sa tak zmenšil len na minútu a postupne zanikol.

Približne 80 km pred cieľom sa odtrhla štvorica Boivin, Pantano, Phinney a Sivcov. Štyri kolá pred koncom si udržiavali náskok 45 sekúnd. Trio Slovákov sa držalo v prednej časti pelotónu. Kolár postupe odpadol a Juraj Sagan ostal pri bratovi až do

Chcem povedať ľuďom – zmeňte svet, vravel Sagan po zisku titulu

Pri prejazde cieľom sa len pousmial. Akoby mu na viac neostalo síl.

Zosadol z bicykla, prilbu a okuliare hodil divákovi. A kráčal v ústrety svojim súperom, ktorí ešte len prichádzali do cieľa a prijímal od nich gratulácie.

„Je to neuveriteľné,“ vravel v prvom televíznom rozhovore Peter Sagan.

Bozky od priateľky

Chvilku po dojazde ho čakali bozky od priateľky Kataríny Smolkovej. Z dlhého objatia ich museli vytrhnúť až organizátori, Sagana totiž čakali povinnosti nového majstra sveta. Cestou k stupňom víťazov stihol predviesť svoju typickú jazdu na zadnom kolese.

„Je to najväčšie víťazstvo v mojej kariére, som veľmi šťastný,“ vravel Žilincan.

Priznal, že po páde na Vuelte pred niekoľkými týždňami (zrazila ho sprievodná motorka), nebolo jednoduché pripraviť sa na majstrovstvá sveta.

„Po Vuelte bolo veľa utrpenia, ťažšie som hľadal motiváciu,“ naznačil. Napriek tomu zvládol šampionát fámózne. Jeho útoku v záverečných dvoch kilometroch nik nestačil.

Zmeňte svet, vravel

V prvom rozhovore si nečakane zobral slovo a vyjadril sa aj k súčasnej neli-

chotivej politickej situácii vo svete. „Chcem využiť túto príležitosť, aby som povedal, že svet sa musí zmeniť. Chcem povedať ľuďom – zmeňte svet,“ hovoril.

Sagan si potom obliekol dúhový dres pre majstra sveta. Ako vôbec prvý slovenský cyklista v histórii. Má právo nosiť celý rok.

Ohlasy médií: Monštrum Sagan. Unikol zbesilým prenasledo- vateľom

Sagan zlomil prekliatie a odmenou mu je najkrajší dres, píše španielsky denník Marca.

Ohlasy médií na triumf Petra Sagana v pretekoch s hromadným štartom kategórie elite na majstrovstvách sveta v Richmond:

Cyclingnews.com: "Peter Sagan predviedol veľké sólo za triumfom. Pre rozhodujúci útok sa rozhodol na príkrom 19-percentnom stúpaní na

Dvadsiatej tretej ulici tri kilometre pred cieľom. V zjazde sa potom svojim typickým spôsobom prikrčil na bicykli a získal dostatok sekúnd náskoku pred zbesilými prenasledovateľmi. Odmenou mu bol titul majstra sveta."

Velonews.com: "Sagan vystrelil a zasiahol terč. Ekonomicky mysliaci Sagan urobil jeden dôležitý pohyb v pravý moment a v záverečnom stúpaní bol už vpredu sám s jasným cieľom - dúhovým dresom majstra sveta."

Cycling-info.sk: "Fantastický Sagan zvíťazil štýlovým spôsobom. Je master sveta!"

idnes.cz: "Kreuziger pracoval pre Štybara, ale majstrom sveta je Slovák Sagan."

Marca (Šp.): "Sagan zlomil prekliatie a odmenou mu je najkrajší dres."

AP (USA): "Peter Sagan šiel s veľkou energiou za víťazstvom. Zaútočil míľu pred cieľom, potom zaľal zuby a silou vôle na Broad Street uchmatol titul majstra sveta v napínavom finiši."

L'Equipe (Fr.): "Monštrum Sagan!"
LaGazetta dello Sport (Tal.): Super Sagan si podmanil svet. Slovák výborne prečítal záver trate v Richmond a získal titul majstra sveta. Peter Sagan si vybral najlepší spôsob, ako sa zbaviť nálepky večne druhého. Potvrdil svoju supetriedu a silu, na posledných dvoch z 261 kilometrov zaútočil a vyhral. Prvýkrát v histórii cyklistiky má Slovensko dúhový dres."

Volkscranst (Hol.): "Sagan verí, že športový úspech môže prispieť k lepšiemu svetu."

Le Soir (Belg.): "Sagan korunovaný svetovým šampiónom. Tri kilometre

pred cieľom už Slovák zostal vpredu sám."

Zbohom stará Európa

Bola to nočná mora. Zlý sen, z ktorého sa spotení prebúdame a všemožne sa snažíme dospať zvyšok noci s pokojom v srdci. Sen, v popredí ktorého stoja ľudia najskôr potichu, no napokon hlasne pochodujúci a natláčajúci to, čo nik nepoznal, nik o tom v podstate veľa nevedel.

Veď tí, čo žijú v Európe od nepamäti, im iba nedávno podávali krajec chleba a s úsmevom zmierňovali ich bolesť utečencov. Snáď v nich videli biblický príbeh, v ktorom Mojžiš vyvádza svoj národ z utrpenia alebo neskôr muža Jozefa, ktorý uteká s matkou a bábätkom v náručí pred krvilačnosťou Herodesa. V tomto sne však masa ľudí môže zmeniť svoju tvár. Prestáva byť pokornou a vďačnou za pomocnú ruku,

ktorú im podali po dlhom putovaní, ale odhalí masku iného, možno myšlienkového okupanta, ktorý prichádza gniaviť najstaršiu kultúru a

tradície postavené v znamení kresťanského kríža. Iba sen. Zlý nočný sen, po ktorom v raňajšom prebudení v modlitbe prosíme, aby sa

nestal skutočnosťou. Obludnosť vrahov nepoznajúcich hranice barbarstva vyháňa obrovské tisíce ubiedených a týraných zo svojich domovov. Ale v každom obilí je aj kúkoľ, ktorý odoberá a ničí dary života.

Naskytá sa však aj otázka, ktorá desí dnešnú Európu. Čo ak toho kúkoľu medzi ubiedenými je viac ako obilia? Čo ak ho niekto vopred zasial, aby zničil lány Európy? Kto ho dokáže vytrhať a kto dokáže hladujúcim povedať to naše staré, že "koho chlieb ješ, toho pieseň spievaj". Alebo ak už spievať nevieš, tak si aspoň hmkať našu pieseň a prispôb sa...

Bol to iba sen, iba zlý sen. Dôvodom je azda množstvo

nepríjemných správ, ktoré obiehajú svet a stavajú starú Európu do depresívneho tieňa. Bolestnejšie je, keď sa nočná mora prenáša do myšlienok reálneho denného života.

Hladujúcim treba podať krajec chleba, pohár vody a aspoň chápaný pohľad. Kto však nájde odvahu vytrhať kúkoľ z obilia života?

Kdesi v zaprášenom albume je stará poštová známka, ktorá bola v dávnych časoch výstrahou pred zlom. A keďže v kolobehu života sa toho nemení až tak veľa, sú na nej slová platiace vtedy a snáď i dnes: "Pred ohnivým drakom ochraňuj nás Pane!"

Ochraňuj nás Pane! Aby sme raz nemuseli povedať: "Zbohom stará Európa".

jb

Zamľčaná história

Prečo Československo odmietlo Marshallov plán

Sedemdesiate výročie konca druhej svetovej vojny v kontexte súčasnej ruskej agresie na Ukrajine rozprúdilo debatu, či Červená armáda Československo v roku 1945 naozaj oslobodila. Alebo vo svetle budúcich udalostí už v podstate obsadila.

Veď sféry vplyvu si veľmoci zadefinovali ešte pred koncom vojny na Jaltskej konferencii. Jedným z argumentov býva aj československé odmietnutie Marshallovoho rozvojového plánu v roku 1947.

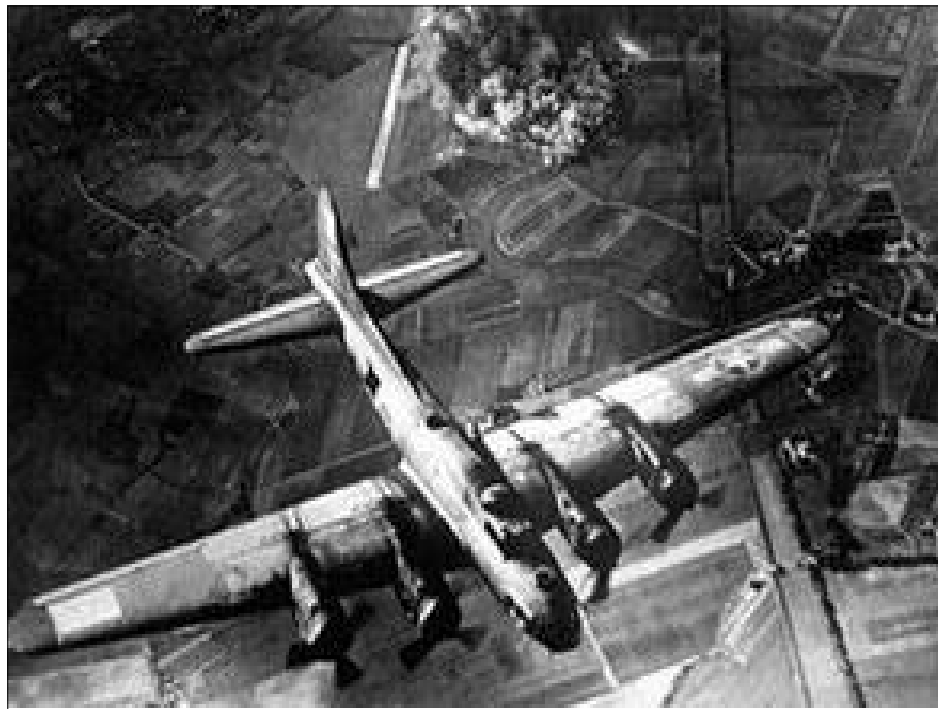
Európsky program obnovy ponúkli USA vojnou zničenej Európe a hospodárstvo jej západnej časti pomohol postaviť na nohy. Československo najprv záujem na Parížskej konferencii potvrdilo, no po nátlaku Sovietskeho zväzu ho stiahlo.

Spojené štáty, Veľká Británia a Francúzsko na jednej strane a Sovietsky zväz na druhej strane sa po strate spoločného nepriateľa rozhádzali v otázkach budúceho vývoja na starom kontinente. Bývalý britský premiér Winston Churchill už v marci 1946 prehovoril o Železnej opone rozdeľujúcej Európu od Baltu po Jadran.

Sovietsky zväz podporoval komunistické prevraty v strednej, východnej a južnej Európe. V marci 1947 bola preto vyhlásená Trumanova doktrína – americká zahraničná politika na podporu nekomunistov.

Dodávky potravín, tovarov, ale aj úverov ponúkli Američania všetkým európskym krajinám vrátane Sovietskeho zväzu a porazeného Nemecka. Americké požiadavky na kontrolu efektívneho využitia pomoci boli však pre Sovietov nepredstaviteľné.

Považovali ich za zasahovanie do svojej suverenity. Z prípravného britsko-francúzsko-sovietskeho výboru preto Moskva svoju stočlennú delegáciu na čele s ministrom Viačeslavom Molotovom, neslávne známym zmluvou s nacistickým Nemeckom,

pomerne rýchlo stiahla. Povojnómu Československu prišla ponuka finančnej a materiálnej pomoci vhod. Hospodárstvo sa stále len zviechavalo z vojnových škôd, úroda v roku 1947 bola veľmi slabá. Navyše, ekonomika krajiny bola nadviazaná na západné trhy, smerovalo na ne až 80 percent zahraničného obchodu. Krajina bola tiež dovozne závislá od surovín, no na nákupy zo zahraničia jej chýbali devízy.

Len pár hodín, ako československá vláda potvrdila účasť na Parížskej konferencii, prišlo do Prahy zamietavé stanovisko ZSSR formou "návrhu" – v diplomatickej note. Členovia vlády si ju ani nestihli prečítať a už delegácia 9. júla pod vedením premiéra Klementa Gottwalda, ministra zahraničných vecí Jana Masaryka a ministra spravodlivosti Prokopa Drtinu cestovala do Moskvy. Komunistička K. Gottwald sa s lídrom ZSSR stretol ešte pred oficiálnymi rokovaniami. Josif Vissarionovič Stalin označil československý postoj za "otázku vzájomného priateľstva" a "prelomenie frontu".

Argumentoval aj tým, že účasť odvolali aj všetky ostatné krajiny tvoriaceho sa východného bloku. Vrátna Poľska, ktoré pozvánku tiež najprv potvrdilo.

Riaditeľ Historického ústavu SAV Slavomír Michálek pripomína, že v Stalinovom záujme o Československo hrala dôležitú úlohu aj takzvaná uránová dohoda.

Teda zmluva z októbra 1945 o dodávkach českého uránu Sovietskemu zväzu, ktorý chcel rýchlo dohnať americký náskok v technológii výroby atómovej bomby. ZSSR neskôr bombu naozaj zostrojil a otestoval – prvýkrát už v roku 1949.

Zástupcovia Československa sa pred Stalinom už ani veľmi nesnažili obhájiť. "Udržanie bezproblémových vzťahov so ZSSR bolo pre československú reprezentáciu dôležitejšie ako štátne záujmy," hovorí Tomáš Klubert z Ústavu pamäti národa.

Delegáti súhlasili s odvolaním účasti na Parížskej konferencii, ako aj plánovaného podpisu spojeneckej zmluvy s Francúzskom. Náplastou mali byť

sovietske nákupy priemyselných výrobkov a dodávky pšenice.

Prezident Edvard Beneš sa k odmietnutiu americkej hospodárskej pomoci nevyjadril, práve v tom čase utrpel záchvat mozgovej mŕtvice.

Na osud krajiny viac vplývalo odhodlanie miestnych komunistov získať totálnu moc za akúkoľvek cenu. "Ak by sa, teoreticky, nekomunistickí politici postavili proti vôli Moskvy a išli by kvôli Marshallovmu plánu do ostrého konfliktu s komunistami, došlo by nepochybne k mobilizácii síl v spoločnosti. Víťazný február by sme mali možno už v lete či na jeseň 1947," myslí si M. Symý.

Iný názor má O. Tůma. Komunisti podľa neho ešte v lete 1947 neboli úplne pripravení a zorganizovaní k rozhodujúcej zrážke s vtedajšou opozíciou: "Neovládali ešte toľko pozícií v štáte, protivníci ešte neboli takí rozložení a verejnosť ešte veľmi zastrašená."

Odmietnutie Marshallovoho plánu ukázalo, ako silno bolo Československo už na Sovietsky zväz nadviazané. Geografické rozdelenie sfér vplyvu veľmocí síce bolo zadefinované už skôr, avšak ako presne sa bude presadzovať, to sa rozhodovalo práve v prvých povojnových rokoch.

Vo februári 1948 komunisti zorganizovali puč, ktorý krajinu odsúdil na štyridsať rokov krivenia spoločnosti a ekonomiky.

Československo postupne prerušovalo hospodárske vzťahy so Západom a začalo za ním zaostávať. Kým v medzivojnovom období patrilo k vyspelým ekonomikám porovnateľným s Talianskom a Španielskom, do roku 1989 hrubý domáci produkt na obyvateľa klesol na 55 percent priemeru západoeurópskych krajín.

(krátené)
Trend.

75th Anniversary for Canadian Slovak League Branch 23 of Welland

2015 has significant meaning for the Slovak members of the Canadian Slovak League Branch 23 of Welland, Ontario. This year we will be celebrating our 75th anniversary as a branch.

During the years of political unrest in their home country, many Slovaks immigrated to Canada. The earliest Slovaks immigrated to Welland, Ontario in 1923, and by the 1930's, a substantial number of them lived there. At that time, industry in Welland was growing and the building of the Welland Canal had attracted many to come and settle in this area. The hardest obstacle they had to face was to learn the English language. They had gathered together for friendship and support in the comfort of their own language and customs.

On October 6, 1940, they organized the Canadian Slovak League Branch 23 of Welland. Traditions, heritage, language and love of their birthplace, had kept newly arrived groups of Slovaks united, and over the next several years, their membership grew. In 1944, they purchased their first hall which was located on the corner of King and Lincoln Streets. In 1951, they purchased a hall, naming it the Slovak Hall, at 162 Hagar Street. For over fifty years, the Slovaks of Branch 23 worked hard to keep their hall running and enjoyed many celebrations and performances there. It was enjoyed by all and was their place to come together and socialize, creating many wonderful memories. Over the

Floral bed photo - courtesy of City of Welland"

years, the members enjoyed participating in Slovak plays, choirs, dance groups, Slovak school and a scholarship program for the youth and Slovak broadcasting on the radio. They had been involved in community functions such as the Rose Festival Parade, International Luncheons at the market square, multicultural Open Houses, and a display at the Welland Museum. They have been a large supporter of the Welland Hospital and for many of the local charities and sports teams, using the Slovak Hall as a means for fundraising, through bingo nights and hall rentals. The hall was later sold in December of 2004.

This past summer, the City of Welland had created a beautiful floral bed for the commemoration of Branch 23's special milestone. It is located on the corner of Niagara and Riverbank Streets in Welland. On October 17, Branch 23 will be celebrating their anniversary with a banquet at the Croatian Church of St. Anthony's in Welland.

Even though our Slovak Hall was sold many years ago, traditions, heritage and friendship have still kept us united. Through the dedication and hard work of all its members over the years, the survival of Branch 23 for 75 years is something that we can be very proud of today.

Christine Dzugan
President, Canadian Slovak League Branch 23

Photo 2-3 : Br. 23 members at picnic held in August - photo taken by Mike Dinga

Odpust at the Cathedral of Nativity of the Mother of God

Mother of God - Mary - Mother of us all. Mary is an integral part of the church and an integral part of our life. September 1 is the beginning of our liturgical year. Just as we closed our liturgical year with Mary's feast day - Dormition of the Mother of God, so we celebrate the beginning of our new liturgical year with yet another of Mary's feast days: her Nativity. Parishioners and guests gathered inside the Cathedral singing Marian hymns prior to the liturgy. In the meantime, procession of altar boys, laity and clergy started from the rectory. As H.E. Bishop John entered into his Cathedral, the congregation began singing the traditional "Vosel jesi, Archijereju" - "You have entered into your church, Most Holy Bishop." Blessing into the four corners of the world followed by H.E. Bishop John. This year, we were pleased to have our famous Slovak opera singer, Jan Vaculik, among us. His rendition of "Ave Maria" and "Panis Angelicus" helped to put us even more into the spirit of the day. Concelebrating at the altar with H.E. Bishop John, were: Fr. Marek Novicky, Fr. Jozef Mucha, Fr. Ron Comeau. Also serving were Sub-deacon Winsen Zouzal and Sub-deacon Cyril Pinchak, S.J. Homilies were delivered by H.E.

Bishop John in English and Fr. Marek in Slovak.

In his sermon, Bishop spoke about Mary and her importance to all of us. He also spoke about the two faces of Mary: spiritual and worldly. He used the example of Lazarus' two sister, coincidentally named Mary and Martha. While Jesus stopped at Lazarus' house, Mary sat at Jesus' feet and hung onto every word Jesus spoke. On the other hand, Martha was busy looking after food and serving and she finally had enough. She approached Jesus and asked Him to please tell Mary to help her. Jesus assured her that Mary chose well; she chose to listen to Jesus. And just as Lazarus' sister Mary chose the better way, so did Mary, the Mother of God. When the Angel Gabriel approached her, Mary could have ignored him and be done with it. She, however, accepted and became the Mother of God.

Bishop also mentioned how the name of our church is also very apropos. Before our Cathedral became ours, it was a Jewish temple. And since Mary grew up in the Jewish tradition, it was an appropriate way to honour her. Our late Bishop Michael made a wonderful decision to

name this church after our heavenly Mother and thus, we have a Cathedral named in Her honour.

Fr. Marek also praised our heavenly Mother. Using his own mother as an example, he told us about decisions she has made in her life that affected him. She, like Mary, also made the right decision. It is up to us to live our lives as we choose to, making decisions - some good, some not so good. We should strive to make more and more of the right decisions and open our hearts and our minds to the love emanating from Mary. Mary, Mother of God, is also our mother, who looks after us, protects us and wants only the best for us. Let's help Her; let's be the children she deserves and follow in Her footsteps.

Liturgy concluded with everyone receiving anointing - mirovanije - and all were invited to the parish hall to continue with the celebration. Odpusts are gatherings of friends and family from near and far. It is one day when we meet up with our fellow parishioners from our neighbouring Roman Catholic parish as well as parishioners from our parishes in Hamilton, Thornhill and Windsor. It has not been that long since we welcomed parish-

ioners from Oshawa, Welland as well as Montreal. We continue to cherish these moments since we have no idea how long they will continue.

Our parish continues to grow and that is thanks in part to the priest who continues to listen and work with his parishioners. It is also thanks to the unending devotion and time given by parishioners week after week and year after year who sacrifice themselves for the good of the church. This year we honoured the most prominent of these parishioners: Mrs. Kapitan, Mrs. Bujdos, Mrs. Burger, Mrs. Bucko, Mrs. Lilek, Miss Uram, Mrs. Hosak and Mrs. Snell as well as Mr. Kapitan, Mr. Telepcak and Mr. Tutko. Your contribution to promoting our church has not gone unnoticed. We thank you and we thank your families for allowing you to do the work you do. May God grant you many more years in good health. Fr. Marek presented the honorees with a small gift as a token of appreciation from the church family.

Mary Siroky-Snell

Photo: H v F

Helping you buy the dream in

Florida

Judy Horvath
Realtor
Canadian with Slovak-Hungarian Roots
Keller Williams Realty St. Pete
813.598.2254cell 727.894.1600 office
727.896.1049 fax

judy@judithhorvath.com
www.buyandsellgulfcoast.com

In your neighbourhood to help you get the insurance you need.

Combine + = **SAVE** An Average of **\$303***

Allstate
You're in good hands.

Sheena Vibert
Toronto West Agency
1555 The Queensway
Building D, Unit 4
Etobicoke, ON
647-560-2093

Odpust at the Cathedral

Slovenská škola v Calgary - str. 5

Slovenská advokátska kancelária
Cipciar & partners, s.r.o.
pre Vás zabezpečí právne služby v oblasti občianskeho, obchodného, dedičského práva, pozemkového práva, zakladania obchodných spoločností a podnikateľského poradenstva.

Cipciar & partners, s.r.o.
Haburská 49/F
821 01 Bratislava

+421 905 660 815
cipciar.vladimir@cipciarpnners.sk
www.cipciarpnners.sk

Bloor Kipling DENTISTRY

3843 Bloor St. West
Toronto, ON
(416) 239 4393

Dr. John M. Kovalcik

BloorKiplingDentistry.com

Pán sa po autonehode preberie v nemocnici. Doktor mu hovorí:
 - Mám pre vás jednu dobrú a jednu zlú správu. Ktorú chcete počuť ako prvú?
 - Tak tú zlú.
 - Amputovali sme vám obe nohy.
 - Tak teraz tú dobrú, - chce sa nechať ukládať pacient.
 - Vidíte tamtú sestričku?
 - Hmm, pekná. - odpovie pacient.
 - Tak s tou chodím.

Medveď zvolá v lese poradu, na ktorej vraví: - Dnes som zvolal poradu.
 - Zvolal poradu, zvolal poradu, - opakuje žaba.
 - Lebo zajtra ideme na výlet, - pokračuje medveď.
 - Ideme na výlet, ideme na výlet, - kváka žaba.
 Medveď nahnevane povie:
 - A to zelené zvieratko s veľkou hubou s nami nikam nejde.
 Žaba len povie: - Keď krokodíl sa tak tešil.

Otec číta synovu žiacku knižku:
 - Matematika päť...tresk mu jednu po papuli...
 - Slovenčina päť...tresk mu druhú po papuli...
 - Spev jednotka...tresk mu ďalšiu po papuli...
 Syn: - Ako to?! Veď som mal jednotku!
 Otec naštvane prehodí: - Tak tebe bolo po dvoch päťkách ešte do spevu?

Malá Zuzka ide s otcom po parku a pozdraví jedného pána.

"Kto to bol?" pýta sa otec.
 Zuzka na to: "To je jeden pán z ochrany ovzdušia. Vždy, keď príde k nám, pýta sa mamičky, či je čistý vzduch." ?!

Ženy snívajú o svetovom mieri, čistom životnom prostredí a o odstránení hladu.
 O čom snívajú muži?
 Zaseknúť sa vo výťahu s atraktívnymi dvojčatami

Jeden Gruzinec vraví druhému:
 - Včera som videl nádhernú ženu! Krv a mlieko!
 - A kdeže si ju videl?
 - Vyšla z obchodu s fľašou mileka, potkla sa a spadla nosom rovno na obrubník!

"Čo keby sme si urobili pekný víkend?"
 "Dobre a čo navrhuješ, drahý?"
 "Ja si kúpim bednu piva a ty môžeš ísť k matke!"

Starý MacDough prechádza v Glasgowe ulicu, pritom ho zrazí auto. K zraneniu našťastie nedôjde, ale vodič vozidla dá postihnutému desať libier. Škót strčí peniaze do vrečka a pýta sa: - Jazdíte touto ulicou často?

Príde muž k doktorovi a hovorí:
 "Pán doktor, pán doktor, mám problém. Mám rád bavlnené ponožky."
 Doktor odpovie: "No, veď to je v poriadku, veď aj ja mám rád bavlnené ponožky. Veď, na tom nie je nič zlé."
 Pacient na to:

"Hej, vážne a na cibulke či na masle??"

„Ak ma odmietneš, zomriem."
 Ona ho odmietla a za šesťdesiat rokov naozaj zomrel.

V niekoľkých krajinách sme položili nasladujúcu otázku:
 "Prosím vás, aký je váš názor na nedostatok jedla v iných častiach sveta?"
 Výsledok bol katastrofálny:
 V Afrike nikto nevedel, čo je to "jedlo".
 V západnej Európe nikto nevedel, čo je to "nedostatok".
 Vo východnej Európe nikto nevedel, čo je to "váš názor".
 V Južnej Amerike nevedeli, čo je to "prosím vás".
 V USA zase nevedeli, čo je to "v jiných častiach sveta".

- Počuj stará, môžu hlavy cestovať?
 - Dedko, koľko si si zas hrkol?
 - Ale nie, to tu v novinách čítam, že prišla hlava Indonézie...

Otázka: Aký je rozdiel medzi mužmi a prascami?
 Odpoveď: Prasa sa nestane mužom, keď sa opije.

Starká príde k spovednici a prežehnáva sa:
 - V mene otca i ducha svätého amen!
 - A kde máte syna?
 - Nemám syna, mám len dve dcéry.
- Aký je to negalantný človek?
 - Ten, ktorý nebyva v Galante.

Aký je rozdiel medzi krčmárom a plastickým chirurgom?
 Po stretnutí s krčmárom ťa nespozná žena, po stretnutí s plastickým chirurgom ani vlastná mater.

Viete, ako volá manželka na obed svojho manžela vegetariána?
 - Poď už jesť, lebo ti zvädne obed.

"Myslíte, pán doktor, že mi tá ruka zrastie tak, aby som vedel hrať na klavír?"
 "Určite!"
 "To je super, ja totiž na klavír hrať neviem!"

Zrazia sa dve autá. Jedno má ŠPZ Bratislavy a druhé ŠPZ Prahy. Vodiči vystúpia a blavák vraví:
 - Ta čo budzeme robiť?
 A pražák na to: - Ta ja znam.

- Drahý, ja by som neprežila keby si ma podviedol.
 - Nepháňaj, však žiješ.

Už som naozaj starý! Mám dva bypassy a umelý kĺb a koleno, bojujem s rakovinou prostaty, s cukrovkou, som napoly slepý, nepočujem nič tichšieho ako štartujúce lietadlo, beriem 40 rôznych liekov, z ktorých som malátny. Demencia na postupe, mizerný krvný obeh, v rukách a nohách nemám cit. Už si nepamätám, či mám 88 alebo 91 rokov. Už som prišiel o všetkých priateľov. Chválapánubohu, že mám aspoň ten vodičák.

Space for your private or business card \$300 per year

Miesto pre vašu osobnú či firemnú kartu \$ 300- za rok

UNLIMITED RENO INC.
 Peter M.Jakabek

14 Princess of Wales Court
 Toronto, Ontario, M9B 6H5
 Te.: (416) 237 1570
 Cell: (416) 571 7704
 Fax: (416) 239 7984

TEAM REALTY
 K.W. REAL ESTATE

Bus: 519 741-1400
 Res: 519 725-7718
 Fax: 519 741-5282
 www.teamrealtykw.com
 186 Victoria St. S., (at Park St.)
 Kitchener, Ontario N2G 2B9

CYRIL OZIAK
 Sales Representative

BLUE WATER MECHANICAL SERVICES INC.
 PLUMBING - HEATING - BOILERS - DRAINS
 BACK FLOW PREVENTERS - AIR CONDITIONING

Mike Marian Masar
 MASTER PLUMBER
24 HOUR SERVICE
 TEL.: (905) 469 1236 FAX: (905) 469 1174
 2083 Seafare Drive, Oakville, Ontario, L6L 1P5
 plumber@bwm-services.com
 www.plumberservice.com

Foil Stamping
 Foil Embossing
 Blind Embossing
 Debossing
 Die Cutting
 Multi level Foil Embossing
 Multi level Blind Embossing
 Letter Press and Offset Printing

Karol Andrassy
 info@azprinters.com

A-Z Printers Ltd.
 61 - 556 Edward Avenue
 Richmond Hill, Ontario
 L4C 9Y5
 Tel.: (905) 780 - 8680
 Fax: (905) 780 - 8682

Bloor Kipling DENTISTRY

Bloor Kipling Dentistry
 3843 Bloor St. West
 Toronto, ON M9B 1K9
 416-239-4393

Dr. John M. Kovalcik
 BloorKiplingDentistry.com

meats & deli
 oakvillemeats.ca

Specialize in...
Pig & Lamb Roasts
European Style
Smoked Meats

Store: 905-582-7644 Yopa: 416-938-6341
 467 Speers Road #10 Oakville, ON, L6K 3S7

Soundscape Studios
 Music Lessons For

Children & Adults
 Guitar Trumpet
 Bass Trombone
 Violin Tuba
 Saxophone Keyboards

Musical Entertainment
 For Every Occasion By
Miro
 416 543 9171
 mirol@sympatico.ca

FURNACES - AIR CONDITIONERS - VENTILATION
 DUCTWORK - FIREPLACES - CHILLERS
 COMMERCIAL COOLERS & FREEZERS
 ALL HVAC/R SYSTEMS

APS
 HVAC/R

Pavel Polakovič
 (519) 743 7100
 apservices@sympatico.ca
 Kitchener, Ontario

NEWS NEWS NEWS NEWS

NATO may build headquarters in Slovakia

NATO intends to build more regional headquarters with two possibly to be built in Slovakia and Hungary.

The plans are to be decided at a defence ministers' meeting in Brussels on 8 October. This was confirmed by a spokesman for the military alliance, the Trend weekly wrote on its website citing DPA newswire.

Already at last year's NATO summit Slovakia offered the building of a NATO logistics centre in the country, but Slovak Prime Minister Robert Fico refused the construction of a permanent base.

In response to tense relations between the West and Russia, NATO has been considerably strengthening its positions at its eastern border. Earlier this year, the establishment of six headquarters in Estonia, Latvia, Lithuania, Poland, Bulgaria and Romania was decided. They should be full operational in July 2016. Re-distribution of the alliance's collective defence forces has been the strongest since the end of the Cold War.

The new headquarters will serve, among others, as planning and coordinating centres for training missions of the new rapid reaction force. Simultaneously they should demonstrate support to eastern members of NATO fearing ambitions of Russia to expand its influence.

Latvian tourists die in High Tatras

Two female hikers from Latvia died in the High Tatra mountains between Saturday night and Sunday morning, probably of hypothermia, the Mountain Rescue Service (HZS) informed TASR on Sunday. The women were part of a group that was around 50 strong and set off on a hike to Tery's Cottage, but when the group returned to Starý Smokovec at the foot of the mountains the two were noticed to be missing. Rescuers began searching for the hikers on Saturday evening, eventually finding two bodies below Priečne sedlo hill with no signs of life. "The probable cause of the hikers' deaths was hypothermia. The cause will be closely scrutinised by a medical examiner", stated the Mountain Rescue Service. The tour leader reported the two women missing on

Saturday evening, while the search - which included 40 professional and voluntary rescuers - lasted until Sunday morning. "A strong wind was blowing in the High Tatras, which produced a wind chill factor, and the ground was icy after freezing rain. In the afternoon the weather allowed a helicopter from the Interior Ministry fleet to come, and this sped up the whole operation", said HZS. The rescue teams carried the two bodies up to Tery's Cottage, from where they were transported to Starý Smokovec. The bodies were then handed over to the police and a funeral service.

Volkswagen diesel scandal also affects Slovak models

The greatest scandal in Volkswagen's history may also be one of the largest in the entire automotive industry, potentially overshadowing the Ford Pinto fiasco of the 1970s. Last week it was discovered that Volkswagen had programmed a great number of its clean diesel vehicle models to run cleaner when their engine diagnostic plugs are detected as being in use. When the car's diagnostic plugs - used to aid in engine emission checks - are unplugged, the vehicles' engines return to a dirtier running state, releasing up to amounts of nitrous oxide and carbon dioxide up to 40 times higher than legal levels. Subsequently, the US Environmental Protection Agency (EPA) has ordered the firm to repair as many as 500,000 affected vehicles in North America.

The story has developed further since then, with Volkswagen admitting on Tuesday, September 22 that as many as 11,000,000 diesel vehicles worldwide contain hardware designed to fool regulators, with the majority currently operating in Europe. A great number of other vehicle brands around the world are also affected, such as Skoda, Audi, and Seat vehicles which use Volkswagen's EA189 common rail diesel engine.

The EPA stated that Volkswagen has flagrantly violated the US Clean Air Act and has levied fines as high as \$18,000,000,000 US (€16,200,000,000). The US Department of Justice has already begun prosecution proceedings. Volkswagen has entered damage control and has so far set aside \$7,300,000,000 (€6,500,000,000) in the third quarter to deal with the problem. Following the news, the company

has halted US sales of its 2015 and 2016 clean diesel models, and its stock price has slumped by almost 30% in three days.

As many as 85,000 people attended pro-life march in Bratislava

Some 70,000 to 85,000 people joined the National March for Life in Bratislava on Sunday, according to an estimate by the event's organisers who spoke at a press conference after its conclusion. "We've managed to replicate the miracle from Košice", said organiser Marek Michalčík. The first-ever pro-life march in Slovakia took place in Košice two years ago with attendance of around 80,000 people. The aim of the event is to promote a pro-life, anti-abortion view and to reaffirm that a marriage should be solely between a man and a woman. "I want to express joy and gratitude at the fact that this event showed that the community of those who profess life and the joy of life is very large", said Bratislava auxiliary bishop Jozef Hal'ko. The main organiser of the event is the Slovak Bishops Conference, which is currently pushing to amend legislation to restrict access to abortions in the case of unwanted pregnancies. "Our aim is equality in the protection of life of all people with no distinction, including unborn babies - both in legislation and in real conditions", said Michalčík.

Foreign diplomats to be treated to varied programme in Trenčín region

Diplomats accredited to Slovakia will learn more about Trenčín region, in western Slovakia this Friday and Saturday. The working visit called 'Diplomatic Trip' has been organised for them by the Trenčín Region Regional Tourism Association (KOCR) and the Foreign Ministry. "The diplomats' visit is organised by Foreign Ministry in a different region every year. ... The schedule of the visit has been drawn up in a way that will

enable the guests to see what are, in tourism terms, the region's most interesting and attractive sites", said executive director of the tourism organisation Eva Fryvaldska.

She added that representatives of local municipalities and mayors have all participated in preparations for the diplomatic trip. The delegation is to be accompanied by ministry head Miroslav Lajčák and his spouse. The Trenčín self-governing region is to be represented by its governor Jaroslav Baška. On Friday morning the diplomats were scheduled to visit the house in Kosariska where renowned Slovak politician, diplomat and astronomer M.R. Štefánik grew up, before setting off for his burial mound at Bradlo. Later in the day, they'll be treated to a tour of and lunch at a farmer's yard in Myjava and visit the revamped 'Green Frog' outdoor swimming pool. Visits to Trenčín and Bojnice Castles are scheduled for Saturday, as is a visit to the RONA glassworks in Lednicke Rovne.

Police look for cheating fortune teller

The police have asked the public for help in searching for a woman calling herself Senty who advertised healing and fortune telling services and swindled a client out of €14,000. The swindler placed an advert in local newspapers, offering healing and fortune telling. A 56-year-old woman from the Levice district responded to the advert, because she had a granddaughter with health problems. They met a couple of times before the fortune teller told her to bring all the money she had, because her money was cursed and needed to be purified. At their next meeting the lady brought €14,000. The fraudster counted the money and packed it in tinfoil. She then poured the clients some water into which she added an unknown substance, sending them into another room to spill the liquid. When they returned, the fortune teller wrapped the supposed money in tinfoil into a towel and put it in the deceived woman's handbag, telling her to unpack the money in 24 hours and adding that they should light a candle at midnight. When the woman called the fortune teller at midnight, a male voice told her that the fortune teller had had to fly to Greece by helicopter and that the money had been transformed into paper. Unwrapping the towel and tinfoil, the woman indeed found worthless paper cut-outs.

Sylvia's Bakery

Burlington

Dundas - St. Catharines - Welland -
Niagara Falls
Port Colborne - Milton - Georgetown

(905) 616 - 0624

**Find us at local
farmer's market**

Minister Lajčák attended 100th anniversary of Cleveland Agreement

The Foreign and European Affairs Minister and Deputy Prime Minister Miroslav Lajčák, currently on a trip in the USA, attended celebrations marking the 100th anniversary of the signing of the Cleveland Agreement in Cleveland, Ohio on September 26.

The celebrations were part of the Slovak Heritage Day organised by the Cleveland Museum of Natural History. They were attended by many members of the Slovak expat community as well as representatives of the political and social life of Ohio, the Foreign Affairs Ministry informed the TASR newswire.

The Cleveland Agreement was the first document to formally express the will of Czechs and Slovaks to establish a joint state of two equal nations and is viewed as the beginning of Slovak political efforts to establish their own country outside of the Austro-Hungarian Empire.

“The Slovaks who in 1915 signed the Cleveland Agreement would be proud of Slovakia today,” Lajčák said, praising the role of Slovak Americans in this regard. “Our way towards meeting the objectives that they set out in this document was long and not always

easy, but today we represent a success story. In the past, Slovaks came to the USA mainly for the prospect of a better life. Today, they come to run businesses here, do research, or pursue a sports career.”

Lajčák summed up that he is convinced the most valuable capital of Slovakia is the variety of talent of its people, pointing also to Slovak photographer Filip Kulisev, who is currently exhibiting a selection of his photographs within his Amazing Planet exhibition at the museum.

The opening of the exhibition was attended, apart from Lajčák, also by the former US ambassador to Slovakia Theodore Sedgwick, Ohio Senator Sandra Williams and Slovak Ambassador to the USA Peter Kmec. The Slovak Heritage Days in Cleveland also featured an exhibition of Slovak folk costumes.

uring his visit to Cleveland, Lajčák met representatives of the local business community and expatriate organisations. At a working lunch organised by Sedgwick, Lajčák presented Slovakia’s political, economic transformation and integration success

story and responded to questions concerning Slovakia’s stance on the future of the European Union, the migration crisis, the situation in Ukraine and other hot issues.

Cleveland is the second largest city in

Ohio after Columbus. At the turn of the 20th century, Cleveland was the centre of the Slovak community in the USA. According to estimates, there are more than 20,000 Slovaks and people of Slovak ancestry currently living there.

INTERNATIONAL TRAVEL

Agatha Rondzik
416-922-7775

OUR NEW ADDRESS : 600 SHERBOURNE ST. TORONTO SUITE 301 TORONTO ON M4X 1W4

Your next vacation is waiting for you

Building memories, one vacation at a time... Call us today and let us help you with your next vacation planning. We will help you build those memories with luxury and adventure cruises, romantic honeymoon packages, safaris, exotic island getaways and tours. Fulfill your travel dreams with your next trip. Contact us today for our comprehensive and up-to-date specials so we can narrow your choices for your perfect vacation. We are looking forward to making your next trip a memorable one, so

CONTACT US TODAY and you can get packing!

Good News! In addition to flying to Prague during the Summer season, Air Transat introduced direct flights to Budapest as well starting June 18 until October 08. It is a great destination for passengers traveling to Slovakia. Pamper yourself and fly “Club Transat”.

Julia Rottko
905-990-0961

Tatiana Jantoška
416 - 626 - 9779

OUR NEW ADDRESS : 600 SHERBOURNE ST. TORONTO SUITE 301 TORONTO ON M4X 1W4

Zatelefonujte, alebo pošlite E- Mail : agatha@intertravel.ca alebo intertravel@rogers.com
International Travel 600 Sherburne St. Suite 301 Toronto ON M4X 1W4

Tel.: 416 - 922 7775, Fax: 416 - 9229043, Cell: 416 - 939 - 6118 Toll Free: 1- 877 - 922 8775

Prevoz
na
Slovensko

20 ROKOV
SKÚSENOSTÍ

PREVOZ NA SLOVENSKO za bezkonkurenčnú cenu

Ochotne Vám prevezieme v kontajneroch na Slovensko
vaše autá, stroje, nábytok, či iné veci.

Sme tu pre Vás už 20 rokov.

ACCUSONIC Corp., Toronto - BS Acoustic,s.r.o., Slovensko
(905) 940 9820 e-mail: accusonic@rogers.com

Objednávka na predplatné/Subscription Form

1 rok \$75.00 do Kanady/1 Year \$75.00 in Canada
(\$100.00 do Spojených štátov/United States - \$100.00 ~ \$140.00 do iných krajín/Other countries - \$140.00)

Osobné predplatné na/Personal Subscription • 1 rok/1 year • 2 roky/ 2 years • 3 roky/3 years

Meno/Name _____

Adresa/Address _____

Mesto/City _____ Provinciac/Province _____ Poštový kód/Postal Code _____ Štát/Country _____

Telefón/Telephone _____ E-mail _____

(Pre vnútornú korešpondenciu / For internal correspondence only)

Predplatné ako dar na/Gift Subscription • 1 rok/1 year • 2 roky/ 2 years • 3 roky/3 years

Meno/Name _____

Adresa/Address _____

Mesto/City _____ Provinciac/Province _____ Poštový kód/Postal Code _____ Štát/Country _____

Prikladám sumu/ Enclosed is the sum of \$ _____ (Vystavte šek na Kanadský Slovák)/ (Cheque payable to The Canadian Slovak)
Pošlite na adresu/Mail to Kanadský Slovák, 259 Traders Blvd. East, Suite 6, Mississauga ON L4Z 2E5

Slovakia Reinforces Border Checks While Hungary Shuts Border

Syrian refugees strike in front of Budapest Keleti railway station, 3 September 2015, photo by Mstyslav Chernov

As the flood of refugees into Europe shows no signs of stopping, with an estimated 500,000 already arrived, governments in Central Europe are taking matters into their own hands by closing down their borders as best they can, in an effort to slow the flow. While Hungary completes its 180-km long barbed-wire fence along its border with Serbia and outlaws any unauthorised entry to the country, thousands of refugees now find themselves

caught in a kind of no-man's land, unable to get into Hungary and not entitled to remain in Serbia, which does not grant asylum. Had the refugees made it by midnight, before a new Hungarian law was fast-tracked, they could have gotten through. As it is, the number of refugees at the border continues to rise as Serbia fails to prevent them from entering its own territory. Hungary's steps have been condemned by its EU partners and Amnesty International, while the EU itself is still uncertain about how to handle the biggest flow of people on the move in Europe since World War II.

In Slovakia, the border with Hungary and Austria is now subject to border checks with something like an additional 220 police officers assigned to the frontier. The checks do not translate as official border checks, as this would require Brussels' endorsement. Instead, the officers will patrol the natural border created by the River Danube to monitor any unauthorised entry. At road border points with Hungary and Austria, the police are

stopping any suspicious looking vehicles that could be harboring refugees, such as vans and trucks, so traffic is not being held up.

Prime Minister Robert Fico also declared that any migrant entering Slovakia illegally will be arrested and detained and most likely sent back to

the country they entered from. With Hungary now fencing up its border, the refugees are heading east to Romania or west to Croatia to continue their journey onwards to a new home in more welcoming countries like Germany.

The Daily Slovakia

Unique items from ancient times found in Rusovce

Several precious items have been discovered by archaeologists during the construction of a sewage system in Rusovce, a suburb of Bratislava. A unique belt made of pure silver dating back to the 2nd-4th centuries AD is of unique value with a historical value beyond measure, said Archaeological Agency general director František Žák Matyasowszky.

"There's no other item like this," he told a press confer-

ence on September 22, as quoted by the TASR newswire. "We believe that this belt once belonged to a lady, and since the goldsmith work in question is of cutting edge expertise, the lady probably belonged to a high class of

society."

Another precious find contains two rings. "One, made of bronze, was likely a woman's ring, whereas the other one might have been crafted for a child," Matyasowszky said.

"It has a small white disc in the middle, depicting a gladiator or warrior." These items also must have belonged to rather wealthy owners. In total, the archaeologists found 245 precious artefacts on Maďarská Street in Rusovce. "Mostly jewellery, coins and clothing buckles," Archaeological Agency director added. He also said that what made this discovery so unique was the fact that it contained so many jewels, as in other places mostly shards are found.

A dig aimed at saving and preserving the antique items was launched in September 2014 in parallel with the construction of sewage pipes. In February, the board of directors at Bratislava Water Management Company (BVS) suspended construction work. "The reason was that we did not know by how many thou-

sands of euros the project costs would soar due to archaeological research and other complications and whether there would be anyone to pay this," BVS general director Stanislav Beňo said, according to TASR. "At this point, the unexpected expenditures equal €100,000." Beňo added that the BVS board of directors has already green-lighted the completion of the construction work, which is slated to resume next week.

The 2nd-century Gerulata Roman military camp was located in what is now the borough of Rusovce. It formed part of the Limes Romanus fortifications and belonged to the Roman province of Pannonia. It was deserted when Roman legions were withdrawn from Pannonia in the 4th century AD.

Vážec has several surprises

The publisher Ede Feitzinger enjoys a special popularity among collectors of old postcards. This postcard of the village of Vážec in the Liptov-region from the beginning of the 20th century shows the reasons why; he consistently showed interesting details and included people, as seen in this postcard.

Women in festive folk costumes are slightly arranged by the photographer, but they do not make a disturbing impression.

Nowadays, we would search in vain in Vážec for the huge wooden barn in the central part of the postcard, as well as the other houses built of wood. The village burnt down to the

ground during the almost legendary fire in 1931.

Let us go back, though, to the very beginning of this village when this part of the country was covered by dense forests. It took inconceivable effort to construe a village in such wilderness. The task of the first settlers was, more or less, to fight against nature. Vážec is mentioned in historical records for the first time in 1269, when the very first houses stood here, and the whole territory belonged to a lord with the Slavonic name of Bohumír. The names of village representatives sounded more Germanic, however, with names like Gerhard or Leuchman. From the Slovak point of view, this is arguably a very interesting fact, as Vážec is often perceived as an originally Slovak village that could serve as an etalon of true and untainted "Slovakness". But we will have to cope with the fact that there is much more mixed blood in our veins

than it may seem.

Animals living in the area today would also be surprised by their predecessors. It seems

that as late as the Middle Ages a massive animal called tur (in Slovak) or urus, a type of wild ox, lived here but has since gone extinct. One of the local

names of Vážec – Turie pole – points to this fact.

By Branislav Chovan
Slovak Spectator

Sagan wins the road world championships

After years among the world's elite, Slovak cyclist Peter Sagan won his first medal at the UCI men's world championship road race in Richmond, Virginia.

Sagan launched a brilliant solo attack 2.5 kilometres from the finish to claim the rainbow jersey, winning the historic gold for Slovakia. Sagan man-

aged to hold off the other medal winners, second place Michael Matthews from Australia and third place Ramunas Navardauskas of Lithuania. He was able to ease up and enjoy the moment as he crossed the line comfortably clear of his competitors.

"I think this is my biggest victory and I am very happy because I made a lot of sacrifices these last three weeks after the Vuelta," Sagan said in an

interview for the Eurosport channel. "I am very happy for this moment."

He also said that one of his motivations was the current unpleasant political situation in the world. He called on people to change the world together.

Sagan's victory came after a long series of placings and disappointments in the first part of the season.

"Today I was just waiting and waiting," Sagan continued. "I had my brother with me and my teammates were always with me. If something happened they were always there. It was a little bit crazy during the last laps, and I thought everyone had to be tired. I gave everything on last cobblestone climb and then it was full gas until the finish."

Košice Peace Marathon

The Medzinárodný Maratón Mieru – Košice Marathon of Peace - is the oldest marathon in Europe and the sixth-oldest in the world. This year it will be 92 years old.

The marathon takes place each year on the first Sunday of October. The first women's race was held in 1980.

Today, the course is flat, completely asphalted and traffic free consisting of two laps in the historic city center of Košice, Slovakia. The course records are 2:27:47 for women (set by Ashete Dido of Ethiopia in 2013) and 2:07:01 hours for men (set by Lawrence Kimaiyo of Kenya in 2012).

The Košice marathon also serves as the Slovak Marathon Championship. Runners hoping to qualify for the 2016 Olympics in Rio de Janeiro must break the 2:17:00 barrier.

The upcoming Košice Marathon is

dedicated to former Belgium champion Aurele Vandendriessche. After winning the silver medal at the 1962 European Championship in Belgrade and taking gold at the Boston Marathon in 1963 and 1964, he competed in Košice to take the gold in 1965. The only other runner to have won both the Boston Marathon and the Košice race is Swedish runner Gösta Leandersson. He first won the Košice marathon in 1948 and then triumphed in Boston in 1949.

One of the celebrities at this year's Košice marathon will be Matej Tóth, three-time Olympian and current World Champion 50 km race walker. He will be running in the half-marathon.

Almost 11,000 runners from 49 countries have registered so far. The current favourite is 23 year old Collins Tanui of Kenya. Kenyans have won nine out of the last ten Košice Peace Marathons.

Tichomir Miko

Slovakia at Davis Cup

Slovakia's hope of rejoining the elite group of ten top tennis countries of the world in Davis Cup play was quashed when Poland edged out Slovakia 3-2 in Gdynia on Sunday, Sept. 27. Slovakia and Poland emerged as finalists in the Europe/Africa group; the winner of the tie between the two would be admitted into the World Group

On the opening day, Slovak Martin Klizan defeated Michal Przysiezny 6-4, 6-4, 6-4 while Pole Jerzy Janowicz outlasted Norbert Gombos 7-6, 6-4, 7-6, 6-2 to tie the score at 1-1. On Saturday, Lukasz Kubot and Marcin Matkowski won the doubles match 6-3, 6-4, 6-4 over Igor

Zelenay and Andrej Martin to give the Poles a 2-1 lead in the tie. The suspense mounted when Klizan beat Janowicz 6-3, 7-6, 6-3 on Sunday to equal the tie at 2-2. In the final deciding match, Gombos succumbed to Przysiezny 6-3, 6-4, 6-4.

Poland is joining the World Group for the first time. Slovakia last competed in the World Group in 2006.

Tichomir Miko

Tennis Shorts

Slovak's three top tennis players acquitted themselves well in tournaments around the globe during the week of September 19 to 27. None won a title but each advanced to the semi-finals, dispatching higher ranked

players along the way and improving their respective position on the WTA and ATP ranking ladder.

In the far-east ancient city of Edo (today's Tokyo), Dominika Cibulkova reached the semi-finals of the WTA Toray Pan Pacific Open. In the third round she defeated the tournament's number two seeded player Ana Ivanovic of Serbia in two straight sets. In the semi-finals she succumbed to Agnieszka Radwanska of Poland. This is a milestone in Cibulkova's comeback from her long lay-off due to an Achilles heel operation; since her convalescence she has regained strength and advanced further with each subsequent tournament.

Across the Sea of Japan in Seoul, young Anna-Karolina Schmiedlova

defeated Kristyna Pliskova of Czech Republic 2-1, Christina McHale of USA 2-1 and Mona Barthel of Germany 2-1 before losing to 2-1 to Aliaksandra Sasnovich of Belarus in the semi-finals of the Korea Open. Her performance in Korea will place her among the top 30 female tennis players in the world.

Closer to home in Metz, France, Martin Klizan put Slovakia's loss to Poland in Davis Cup play behind him and battled his way to the semi-finals of the ATP Moselle Open eliminating the number two seeded player Guillermo Garcia-Lopez 2-1 in the second round. Gilles Simon of France, ranked number tenth in the world stopped Klizan 2-1 in the semi-finals.

TM

Slovaks at NHL Training Camps

Twenty Slovak-born players are sweating it out in the pre-season NHL training camps. Not all will remain with the top team; some will be sent to affiliated AHL teams or even junior teams if still under twenty. They will, however, stay on their team's radar and hope to be called up during the season and one day earn a permanent spot on the top team.

Chicago Blackhawks have no less than five players at their camp: veterans Marián Hossa, Tomáš Kopecký, Ľubomír Višňovský and youngsters Radovan Bondra and Marko Daňo.

Bondra drew attention to himself at the 2015 IIHF Junior Championships and then played the rest of the season with hC Kosice of the Slovak Extraliga. Twenty year old Daňo played for Columbus Blue Jackets and their AHL affiliate the Springfield Falcons last season and was acquired by the Blackhawks during the summer.

Three Slovaks are making an appearance at the Detroit Red Wing camp: Tomáš Tatar, Tomáš Jurčo and newcomer Marek Tvrdón who is currently playing for the Grand Rapids Griffins of the American Hockey League. The 22 year old has previously played for HK Nitra's junior and Slovak Extraliga teams. Tvrdón was drafted 115th overall by Detroit Red Wings in the 2011 NHL Entry Draft.

Marián Gáborík has been joined in Los Angeles by veteran goal keeper Peter Budaj and Erik Černák. The 18 year old Černák was drafted by the Kings last June. He has spent the last two seasons playing for Kosice in the Slovak Extraliga.

Edmonton invited veteran Andrej Sekera and Martin Gernát to their camp. Gernát, a defenseman like Sekera, played for the Oklahoma City Barons last season. Veteran Andrej Meszároš is skating in Denver and nineteen year old goaltender Maximilián Pajpach from Poprad is also hoping to make a good impression on the Avalanche.

Forward Richard Pánik and defenseman Martin Marinčin hope to

crack the Toronto Maple Leafs as part of the new team under coach Mike Babcock. Marek Hrivík who has spent the last two seasons with the Hartford Wolfpack hopes to don a New York Ranger jersey soon. Veteran netminder Jaroslav Halák hopes to remain the number one goalie with the Islanders while Zdeno Chara will no doubt continue as captain of the Boston Bruins for the tenth year.

Slovakia's golden age in the NHL was at the turn of the millennium. During the 2003-04 season an incredible thirty-eight Slovaks played for NHL teams; an amazing number considering the population of Slovakia and its limited hockey resources (ice surfaces, etc) at the time.

Tichomir Miko

High Tatras happy with hot summer, 2015 season

THE EXTRAORDINARILY hot summer of 2015 was tough for mainly farmers, but also ordinary people, throughout Slovakia. There were some people – and institutions – who enjoyed it, however.

Operators of tourist facilities in the High Tatra Mountains – as well as in some other resorts, especially mountainous – were happy, as the weather helped increase the number of tourists visiting.

“This summer season has been far better than last year,” Lenka Maťašovská, managing director of the Regional Tourism Organisation-High Tatras Region, told the TASR newswire. Maťašovská added that many people came to High Tatras to “cool themselves” from overheated cities.

The tourist boost in the High Tatra Mountains this year has also been due to the situation abroad, with many Slovaks deciding to spend holidays in their home country mainly following the terror attack in Tunisia in late June and also due to the crisis in Greece. The main group of tourists in the High Tatras is represented by families with children, so they have opted for security, Maťašovská explained.

The Low Tatras saw a good tourist season, too, according to the head of the board of Tatra Mountain resorts (TMR) Bohuš Hlavatý. “We rank this summer among successful seasons,” he told TASR. “We are also glad that many Slovaks decided to spend their holidays in Tatra and in the Liptov region.” He stressed that the Indian summer in Slovak mountains will also offer great opportunity for mountain hiking.

During summer, almost one third more tourists visited the Chopok peak compared to last year, Hlavatý said, adding that in High Tatras, this number was 17 percent higher, while the visitors rate for the Aquapark Tatralandia, the water park near Liptovský Mikuláš, was 11 percent higher.

Hotels were more filled with visitors, too, according to the head of TMR

hotels Katarína Lukáčová specified for TASR. “Apart from a marked increase of traditional visitors from Slovakia, the Czech Republic, Poland but also Germany and Austria, we were positively surprised, for example, by double the number of visitors from Israel,” she summed up.

Dry, hot summer at Popradské pleso Autumn in Tatras First snow already appeared in High Tatras w Tourist season 2015 in High Tatras (3 photos)

The higher number of visitors in the mountains may have been caused by their wish to “cool down” from the heat in the cities, TMR spokeswoman Zuzana Fabianová said for the SITA newswire. The grand-hotels in Tatras

and Liptov, too, enjoyed increased interest by tourists, with visit rate being increased in 8.5 percent, while the total visit rate in all hotels increased in seven percent.

Preliminary data show that the total number of visitors in High Tatras may be around 800,000 – more than the record year 2014 (740,000) and previous record year, 2008. However, the Slovak Statistics Office must first process the data, TASR wrote. The biggest share of tourists came from Slovakia (slightly more than 50 percent of all clients), followed by the Czech Republic, Poland, Hungary, Germany, Austria, but they came also from Israel, the UK, Malaysia, India, New Zealand, according to Maťašovská.

The duration of stay in Slovak mountains has been prolonged, too – the biggest interest was in five and more nights.

Fabianová saw as one of the reasons behind the increase of visitors the wider and more attractive offer on events organised in the resorts, mostly for families with children. Another reason – especially with Slovak visitors – was the worsened security situation in popular destinations like Tunisia and crisis in Greece.

All sources were recommending autumn as another season apt for visits to Slovak mountains, especially for hiking.

Compiled by Zuzana Viliková
Slovak Spectator

EU forces refugee quotas on all member states; Slovakia objects

The European Union (EU) forced through quotas for the resettlement of 120,000 refugees on Tuesday, September 22, in a qualified majority vote which enabled it to bypass a general consensus.

“The obligatory relocation will be a failure. As long as I am the head of government, the quotas will not be implemented. We are analysing all our legal options and I would rather have Slovakia impeached than accept mandatory quotas”, Slovak Prime Minister Robert Fico announced after the decision, announced plans to contest the decision at the Wednesday

summit of EU leaders. In his words, the quotas are useless because migrants do not want to come to Slovakia.

At the meeting of EU interior ministers, only Slovakia, the Czech Republic, Hungary, and Romania were against the quotas. The remaining countries supported the plan and Finland abstained. Poland had a change of heart at the last minute and joined the majority.

Fico claimed that as long as he is the Slovak prime minister, mandatory quotas will not be implemented in Slovakia. As part of the solution to the migration crisis, Slovakia is offering

money, personnel and, if necessary, a military presence and aid in securing the European Union's external borders. Andrej Králik, Slovakia's European Union representative attempted to bring clarity to some points in a press release on Tuesday. Among which was the confirmed number of refugees Slovakia is expected to host in the first year. According to the EU Council Decision, at this moment Slovakia is required to accept 190 refugees relocated from Italy and 612 refugees relocated from Greece, making a total of 802 refugees.

Additionally, Mr Králik explained that Slovakia will not be forced to accept

economic migrants. At present, the refugees will come from Syria, Eritrea or Iraq and Slovakia will retain the right to refuse a particular applicant if he or she is deemed a threat to national security.

Speaking at the session of the European Affairs Parliamentary Committee, Fico said that the decision made by interior ministers will significantly influence today's EU summit. “There'll be a heated debate on what just occurred”, he stressed, adding that the mandatory resettlement will end in a debacle.

Investors from Silicon Valley come to mentor Slovak

entrepreneurs

European and Slovak innovative companies and start-ups will soon have the opportunity to meet with investors from the US's Silicon Valley at the event TechMatch Slovakia 2015. This will be held between October 12-16 in Bratislava. Slovak start-ups selected by a committee consisting of experts from

the public, private and academic sectors will be invited to take place. “About 30 representatives from major multinational corporations and professors from the University of Berkeley, investors from Silicon Valley and 60 start-ups from Slovakia and Europe will come together at this event”, said Branislav Šafárik, the general director of the Slovak Business Agency, and the event organizer.

The first two days will be dedicated to experts teaching start-up owners how to pitch their business ideas. In the following two days, they will have to apply these teachings before a professional jury and potential investors. Then lectures and panel discussions with world-known personalities from the field of technology and innovation will follow.

FLY GRAN CANARIA
 find out the Paradise in Lopesan Villa de Conde * * * *

SPECIAL PACKAGES \$1342 CAD plus taxes \$160

Toronto - Gran Canaria
 Departures on Wednesdays at 9:45 pm
 Arrivals on Thursdays at 12:25 pm

Gran Canaria - Toronto
 Departures on Wednesdays at 1:05 pm
 Arrivals on Thursdays at 6:45 pm

- Price per passenger
- Immediate Sales
- In September and October
- Airbus Economy
- Transfer to/from Hotel
- 6 Nights, Bed / Breakfast

blanka@premiergroup.com
 dianab@premiergroup.com

UNIGLOBE
 Enterprise Travel

1221 Yonge Street (at Summerhill Ave.), Toronto
 Tel: 416 504 3800
 Toll Free: 1800 825 7577
 Monday - Friday: 9:00 AM - 5:00 PM

27 Years of Honesty, Integrity & Professional Service

Experience, Knowledge, Results you can count on!
 E-mail: lubahenderson@sympatico.ca

Sylvia's Bakery
 Burlington

Find us at local farmer's market
 Dundas - St. Catharines - Welland - Niagara Falls
 Port Colborne - Milton - Georgetown

(905) 616 - 0624

OAKVILLE meats & deli
 oakvillemeats.ca

Specialize in...
 Pig & Lamb Roasts
 European Style Smoked Meats

Store: 905-582-7644 Yopa: 416-938-6341
 467 Speers Road #10 Oakville, ON, L6K 3S7

Rent a Car
SAVE 10%
 more than

WHEN TRAVELING TO EUROPE.
FREE DELIVERY WITHOUT AIRPORT FEES

VIENNA AIRPORT
 BRATISLAVA AIRPORT
 BUDAPEST AIRPORT
 PRAGUE AIRPORT
 KOŠICE AIRPORT

CONTACT US | 011-421-907-70-92-91 | carone@carone.sk | www.carone.sk

1 car one
 Car Rental

BOOK NOW

SALE 2015 | Spring & Summer | Free Airport Delivery for rental period over 10 days.
 Booking period: 1st of March to 31st of March. | Rental period: 1st of March to 31st of October 2015

WORLD-CLASS SLOVAK BEER

Zlatý Bažant
 v predajniach LCBO

Golden Pheasant

www.zlattybazant.sk